

ISSN 2346-7005

HAZİRAN 2023 40 TL

134. SAYI

ŞALOM

Dergi

AĞIRDIR
krallık tacı

Peru'da
İnti Raymi
Festivali

JAMES HARRISON

Altın kollu
adam

HOBOLAR
Gezgin işçiler

ALBERTO
MODIANO

SERGİLERİ, BELGESELLERİ
YENİ KİTABI "100 YAHUDİ YÜZ"

Bütünsel
Bitkisel
Beslenme

Eğitimde
dönüşüm

Babalar Günü'nü kutlayacağımız bu haziran ayında izinizle sadece örnek bir babadan, kendi babamdan söz etmek istiyorum.

1917'de doğdu... I. Dünya Savaşı sürüyordu. Osmanlı Sultanı Mehmet Reşat günlerinde, Hasköy'de, Piri Paşa Mahallesi'nde... Asırlar öncelerinde, 1492'de gemilerle bu toprağa sığınan Sefaradların en önemli yerleşim yerinde. O aynı günlerde, daha sonra kayınpederi olacak büyükbabam, savaşın Galiçya cephesinde Alman müttefiklerle savaşıyordu.

Yıl 1923... İşgal yıllarının peşi sıra

Cumhuriyetin ilanı 25.000 Yahudi'nin yaşadığı Hasköy'de de büyük sevinçle karşılandı. Kentte güvenliğin henüz tam anlamıyla sağlanamadığı bir akşam, eczacı babasıyla işyerinden eve dönerken bir meczubun saldırısına uğradılar ve gözlerinin önünde babasının bıçaklanmasına tanık oldu. 10 Kasım 1923'te, babasının cenazesini Hasköy'deki evlerinin balkonundan uğurlarken 6 yaşındaydı ve henüz "ailenin erkeği" olacağına bilincinde değildi.

Fransız İhtilalinin aydınlanma döneminin Özgürlük-Eşitlik-Kardeşlik anlayışını Akdeniz havuzunda yayan Alliance Israélite Universelle'de okuyan babam, Frankofon'du. Dünyada baş gösteren Büyük Buhan yıllarına rastlayan gençlik yıllarında eğitimin, sanayileşmenin, girişimciliğin gelişmenin anahtarı olduğu inancını sahiplendi. Liseyi bitirir bitirmez, daha öncelerinde Fransa'ya göç etmiş dayısı David'in yanına gittiğinde 1930'lu yılların başıydı. Orada Batılı yaşamı, ticareti ve tabii ki özgürlüğü deneyimlerken geçen zamanlar ertesinde II. Dünya Savaşı'nın ayak sesleri hissedilmeye başlamıştı, bile! Savaşın ilk günlerinde, "ailenin erkeği" olma sorumluluğuyla, kardeşleri ve annesini koruma dürtüsüyle evine, Hasköy'e döndü. Fransız yeraltı direnişine katılan David Dayı ve küçük teyzesi Klara'nın kaderlerinden habersiz geçen yıllardı, onlar... Savaşın tehlike çanları çalarken Türkiye'de Trakya

Mutlu bir baba

Olayları baş göstermişti. İsmet İnönü Cumhurbaşkanı, Şükrü Saracoğlu da Başbakan'dı. Fransa'dan sadece bir yıl önce-sinde dönen babam, dört buçuk yıl sürecek askerliği "Yirmi Kur'a Nafia Askerliği" günlerine rastlamıştı. Gayrimüslim erkekleri bu dönemde en zorlu koşullarda, çok ağır bedensel işlerde çalıştırdılar. "Amele Taburu" olarak Manisa, Akhisar, Sındırgı yol inşaatları ile İzmir Cumaovası Havaalanı görev yerliydi. Terhisinin ardından evine bir deri-bir kemik döndüğünde "Varlık

Vergisi" çıkarılmıştı. Kit kanaat geçinmeye çalışan aileye herhangi bir vergi tarhi konmamasına rağmen çevrelerindeki dostları servetlerinden olmuş, kimileri de ödemelerini gerçekleştiremediğinden Aşkale'deki çalışma kamplarında zulüm dolu aylar-yıllar yaşamıştı. Savaş sonunda David Dayı ile Klara Teyze'nin, Nazi dehşetinin sonucunda yaşamlarının Auschwitz'in fırınlarında noktalandığını öğrenmek ailenin acısının dinmeyen matemine dönüşmüştü. Savaşlar, kayıplar, kederle harmanlanmış onca gözyaşı ertesinde, karanlıklarda her daim izledikleri o titrek mum ışığının umuduyla ailece tünelden çıkış...

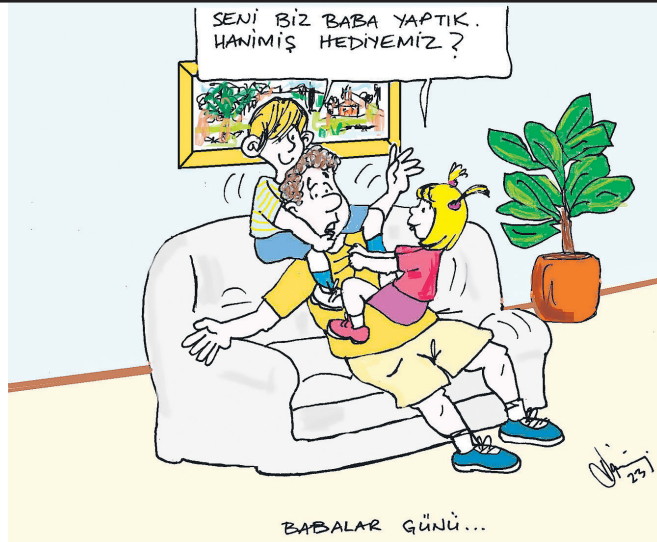
Babam mutlu bir aile kurdu. Karanlıkları aydınlığa, başarıya dönüştürdü. Üç çocuğunu çok ama çok sevdi. Sanayici oldu. Eğitime, kültüre, sanata, çok okumaya gönül verdi. Ailesine, tüm olanaklarını zorlama pahasına muhteşem bir yaşantı sundu.

Anısına her yaşadığım gün değer verdiğim sevgili babam **Nesim Doris Kafan**'a teşekkür ediyorum... Yaşamımın karanlık tünellerindeki titrek mum ışığının rehberi olduğu için... Her koşulda dimdik dururken önceliklerime itina göstermemi salık verdiği için... Yazım kabiliyetimi ve hayallerimi desteklediği için... Bugünüm için...

Suzan Nana Tarablus

suzannana@gmail.com

ÇİZGİ DIŞI
İRVİN MANDEL

Dergi

ŞALOM

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına
İmtiyaz Sahibi
Silven Silvyo Ovadya

Genel Yayın Yönetmeni
Suzan Nana Tarablus

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Verda Gümüşgerdan

Editör: Gıla Erbeş

Yazarlar: Ester Almelek, Viktor Apalaçi,
Neşe Binark, Süzet Elkabes, Lolita N. Haleva,
Nermin Ketenci, Karen H. Kohen,
Vivian Kohen, Moris Levi, Emel Mizrahi,
Nazmiye Önder, Aslihan K. Özdaş,
Feride Petilon, Miryam Şulam,
Dr. Ömür Tanyel, Elena K. Uygan,
Aylin Yengin

Çizer: İrvin Mandel

Reklam Koordinatörü: Edna Sarfati

Reklam Direktörü: Roza Kutiel

Reklam Pazarlama Uzmanı: Özgün Levi

Sayfa - Kapak Tasarımı
Bella Parlakşimşek - Önem Çerçel

Kapak Fotoğrafı: Teri Erbeş

Yönetim Yeri / Abonman

Meşrutiyet Mah. Halaskargazi Cad. Maya Apt.
No:94 D: 20-21-22 Osmanbey ŞİŞLİ / İstanbul
T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44 F: (0212) 231 92 83

Basıldığı Yer

Kültür Sanat Basımevi Litros Yolu 2.Matbaacılar
Sit. ZB7-ZB11 Zeytinburnu / İstanbul
T: 0212 674 00 21-29-46 www.kulturbasim.com

Yayın Türü Yaygın - Süreli

SEÇKİN KİTAPÇILARDA SATILMAKTADIR.

Gergedan Kitabevi

Bağdat Cad. No:268/A Caddestostan-İstanbul
(0216) 350 27 66

Remzi Kitabevi Akmerkez

Akmerkez E 3 Blok Etiler-İstanbul (0212) 282 25 75

Remzi Kitabevi Rumeli

Rumeli Cad. No:44 Şişli-İstanbul (0212) 234 54 75

Necdet Güler İddaa Bayii

Teşvikiye Cad. No:156 Nişantaşı-İstanbul
(0212) 248 17 60

Büyükada Kitapçısı

İskele Girişi No:2 Büyükada-İstanbul
(0216) 382 60 25

ŞALOM GAZETESİ ABONELERİNE ÜCRETSİZDİR

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

İçindekiler

10 KAPAK HİKÂYESİ Miryam Şulam

Alberto Modiano'dan "100 Yahudi Yüz"

14 SÖYLEŞİ Karen Hodara Kohen - Eğitimde dönüşüm
Ulus Okulları

26 HABER Gıla Erbeş - Kral III. Charles ve Yahudiler

30 ARAŞTIRMA Emel Mizrahi - Altın kollu adam

42 ANI Aslihan Karay Özdaş - Çok hızlı dün oluyor

50 SINEMA Viktor Apalaçi - Cannes Festivali geride kaldı

54 SINE-YORUM Neşe Binark - Ne harika bir delilik

22 YORUM

Elena Kovaçi Uygan
Ağırdır krallık tacı

38 KİTAP / SÖYLEŞİ
Lolita Nahmias Haleva
İshak Reyna ve
“Azınlık - Bir Hâl Tercümesi”

46

GEZİ

Nazmiye
Önder
Peru'da
İnti Raymi
Festivali

34 ARAŞTIRMA Nermin Ketenci
Gezgin işçiler Hobolar

58 YORUM Dr. Ömür Tanyel - Elmas'ın Ustaları

62 VEDA Gıla Erbeş - Tina Turner hayatımı kaybetti

64 SÖYLEŞİ Feride Petilon

Ody Saban ile samimi bir sohbet

66 SANAT Ester Almelek

Modern çağın peygamberi Theodor Herzl

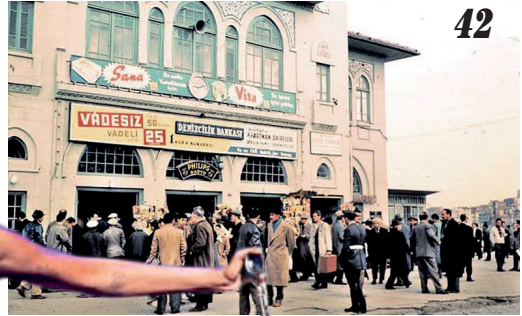
70 MEKÂN Vivian Kohen

Paris'teki Yahudi Sanat ve Tarih Müzesi

72 İNCELEME Feride Petilon
Bütünsel ve bitkisel beslenme

76 YORUM Moris Levi
Baştan çıkarıcı sebze

42

84 AJANDA'M Aylin Yengin
Güzel günler göreceğiz

18 Haziran

Babalar
Günü

78 HABER

İstanbul
Tarihî
Yarımada
Model
Sergisi

80

ASTROLOJİ
Süzet Elkabes
Retro
Gezegenler

62